

ANALĪZE
par Rīgas Strazdumuižas vidusskolas- attīstības centra veiktajām darbībām
2021./ 2022. mācību gadā

Rīgas Strazdumuižas vidusskola- attīstības centrs atbilstoši 2016. gada 29. marta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 187 "Noteikumi par kritērijiem un kārtību, kādā speciālās izglītības iestādei piešķir speciālās izglītības attīstības centra statusu", savu darbu realizē sekojošos virzienos:

2021./ 2022. mācību gadā minētajos darba virzienos veiktais darbs:

1. Nodrošina agrīnu speciālo vajadzību diagnostiku pirmsskolas vecuma bērniem ar redzes traucējumiem.

Rīgas Strazdumuižas vidusskola- attīstības centrs ir vienīgā izglītības iestāde Latvijā, kas kopš 1997. gada, iegūstot attīstības centra saturu, uzsāka konsultāciju sniegšanu visu vecumu bērniem ar redzes traucējumiem vājredzības vai neredzības pakāpē. Attīstības centrā tiek organizēts un sniegts sistemātisks un komplekss atbalsts bērniem un viņu ģimenēm.

Attīstības centrs atbalsta ģimenes un sniedz:

- speciālistu individuālās konsultācijas klātienē;
- speciālistu individuālās konsultācijas tiešsaistē, pa telefonu, e-pastu;
- redzes un fiziskās funkcionēšanas spēju izvērtējums;
- sociālo funkcionēšanas spēju izvērtējums;
- individuālā rehabilitācijas plāna sastādīšana un novērtēšana;

2021./2022. mācību gada laikā esam veikuši agrīno speciālo diagnostiku 32 pirmsskolas vecuma bērniem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem. Konsultāciju laikā izmatoti šādi speciālo vajadzību agrīnās diagnostikas instrumenti: bērna redzes funkcionālās darbības novērojumi, redzes funkcionālās darbības stimulēšana ar spilgtiem vizuālajiem stimuliem, Lea redzes asuma testi, Waggoner krāsu redzes tests, Lea kontrastredzes tests, Lea režģi tīklenes atbildes reakcijas noteikšanai. Bērni un viņu vecāki konsultēti Rīgas, Madonas novada, Salaspils, Salaspils novada, Kārsavas, Jelgavas, Talsiem, Tukuma, Tukuma novada, Aizputes, Madonas, Rozpaužu novada, Saldus novada, Mārupes novada, Ventspils novada. Pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem nodrošinātas individuālās konsultācijas, telefonkonsultācijas, e-pasta sarakstes. Bērniem ar redzes un kompleksiem traucējumiem tiek sniegtas konsultācijas par multisensoro stimulēšanu. Sniegti ieteikumi, kā turpināt strādāt, lai korekcijas darbs noritētu veiksmīgi.

Turpināta saziņa un sniegtas sistemātiskas konsultācijas bērnu vecākiem, kas ir piedalījušies skolas-attīstības centra Agrīnās Rehabilitācijas programmā. Apskatīti jautājumi par pirmsskolas vecuma bērnu vajadzībām, par redzes specifiku, par iekļaušanas iespējām izglītības iestādēs tuvākajā apkārtnē. Vecākiem sniegts psihoemocionālais atbalsts.

2. Nodrošina metodisku un pedagogisku palīdzību visā Latvijā esošo citu izglītības iestāžu pedagogiem jautājumos par atbalsta pasākumu piemērošanu izglītojamajiem ar redzes traucējumiem.

2021./2022. m. g. ir konsultēti 66 vispārizglītojošo skolu, PII un speciālo skolu pedagogi. Tālākizglītības kursus mūsu skolā "Pedagoģiskā procesa plānošana un vadīšana, kā arī tehnoloģijas, t.sk. asistīvās un to sniegtās iespējas mācību procesā izglītojamajiem ar redzes traucējumiem" (RIMC-18-204, 29.08.2018.) apmeklēja 55 pedagogi.

Uz dažādām Latvijas izglītības iestādēm nosūtīta aptaujas anketa "Kā jūsu skolā tiek nodrošināts attālinātais mācību process izglītojamajiem ar redzes traucējumiem?". Anketa tika nosūtīta uz vairāk kā 100 izglītības iestādēm. Atbildes un izvērtējumu saņēmām tikai no 8 izglītības iestādēm par 13 izglītojamajiem ar redzes un redzes un kompleksiem traucējumiem; divas izglītības iestādes atbildēja, ka viņi pašlaik neizglīto skolēnus ar redzes traucējumiem.

Pedagogiem un skolu atbalsta personāla speciālistiem tiek sniegtas dažāda veida konsultācijas un atbalsts, par mācību procesa organizācijas principiem, metodēm, par vides

pielāgojumu, par specializētām datorprogrammām. Ir vairākas izglītības iestādes Latvijā, kurām tiek sniegts sistemātisks atbalsts, izveidojusies produktīva un sekmīga sadarbība. Veidotas tiešsaistes konsultācijas pedagogu grupai. Plānojam ilgtspējīgu sadarbību nākotnē, lai veicinātu ikviena iesaistītā un ieinteresētā pedagoga profesionālo kompetenču pilnveidi.

Tāpat tiek sniegtas konsultācijas pedagogiem, kas strādā ar bērniem ar redzes un kompleksiem traucējumiem par specifisko nodrošinājumu.

3. Izstrādā mācību vai metodiskos atbalsta materiālus par darbu ar izglītojamajiem ar redzes traucējumiem specifiskajiem jautājumiem.

2021./ 2022. mācību gadā tika izstrādāti, apkopoti un ievietoti skolas-attīstības centra mājas lapā šādi materiāli (skat. www.strazduskola.lv):

- Pirms Braila iemaņu attīstīšana (darba autori Airita Buša un Dzintra Pokule);
- Braila displeja "ALVA USB 640" lietošana ar ekrānlasāšo programmu "JAWS for Windows" (darba autors Uģis Krūkliņš);
- Nepieciešamais atbalsts mācībās izglītojamajiem ar redzes traucējumiem attīstīšana (darba autori Airita Buša un Dzintra Pokule).

Rīgas Strazdumuižas attīstības centrā izstrādātie metodiskie materiāli tiek veidoti tā, lai tos savā darbā varētu izmantot vispārizglītojošo skolu pedagogi, speciālo skolu pedagogi, atbalsta personāls un izglītojamo vecāki un likumiskie pārstāvji.

4. Nodrošina konsultācijas citu izglītības iestāžu izglītojamajiem ar redzes traucējumiem vai viņu likumiskajiem pārstāvjiem neatkarīgi no izglītojamo izglītības ieguves vietas.

Konsultācijas citu izglītības iestāžu (gan skolu, gan pirmsskolas, gan speciālo skolu) izglītojamajiem ar redzes traucējumiem un viņu tuviniekiem ir visplašāk realizētā funkcija.

2021./2022. m. g. tika sniegtas 81 konsultācija 53 bērniem un viņu likumiskajiem pārstāvjiem. Lielākoties konsultācijas izglītojamajiem ir sistemātiskas. Konsultācijas tiek sniegtas klātienē, telefoniski, e-pastā.

Skolēni ar redzes traucējumiem un viņu vecāki tiek konsultēti par mācību līdzekļiem, tehniskiem palīglīdzekļiem, par vides pielāgojumu, darba vietas iekārtojumu, specializētajiem palīglīdzekļiem u. c. Ar izglītojamajiem ar redzes traucējumiem un viņu vecākiem ir izveidojusies konstruktīva un produktīva sadarbība.

5. Organizē informatīvi izglītojošus pasākumus par bērnu ar redzes traucējumiem iekļaušanas un integrācijas vispārējā izglītības sistēmā nepieciešamajiem specifiskajiem nosacījumiem vispārējās izglītības iestāžu pedagogiem, vecākiem un interesentiem.

Rīgas Strazdumuižas vidusskola- attīstības centrs sava darba ietvaros organizē kā tālākizglītības kursus, tā informatīvi izglītojošus seminārus par darbu ar vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem organizācijas specifiskajiem jautājumiem.

2019./ 2020. mācību gadā organizēti tālākizglītības kursi:

- "Pedagoģiskā procesa plānošana un vadīšana, kā arī tehnoloģijas, t.sk. asistīvās un to sniegtās iespējas mācību procesā izglītojamajiem ar redzes traucējumiem"(RIMC-18-204,29.08.2018.)

Kursu norises laiki: no 23.09.2021.-24.09.2021.; 7.10.2021.-8.10.2021.; 14.10.2021.-15.10.2021.; 28.10.2021.-29.10.2021.

Kā katru mācību gadu arī 2021./2022. mācību gadā veikta informācijas uzskaitē par attīstības centra veiktajām darbībām, tā ievietota skolas mājas lapā, ar ko var iepazīties vispārizglītojošo un speciālo skolu pedagogi, atbalsta personāls, vecāki un citi ieinteresētie.

6. Sadarbojas ar augstskolām, kuras īsteno pedagoģijas studiju programmas.

Rīgas Strazdumuižas vidusskolas- attīstības centra sadarbība ar augstskolām notiek sistemātiski. 2021./ 2022. mācību gadā konsultēti studenti par redzes traucējumu ietekmi uz mācību procesu no Rīgas Stradiņa universitātes un Rēzeknes Tehnoloģiju augstskolas. Studentiem tiek piedāvāts informatīvais, teorētiskais un izglītojošais materiāls. RSU studentiem piedāvāta mācību procesa vērošana.

Studente no Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas maģistra darba ietvaros veica pētījumu "Dažādības pedagoģiskie risinājumi treniņa procesā džudo bērniem no 10 līdz 12 gadiem".

Mācību centra "BUTS" studentam Rīgas Strazdumuižas vidusskolā attīstības centrā nodrošināta prakses vieta.

7. *Citas aktivitātes.*

AC darbā iesaistītie pedagogi attīsta profesionālo meistarību un pašizglītojas, piedalās tālākizglītībasursos, semināros, vebināros, konferencēs. 2022. gada 23. maijā Rīgas Strazdumuižas vidusskolā attīstības centrā tika organizēta starptautiskā tiešsaistes konference "Vājredzīgo un neredzīgo bērnu izglītības transformācijas 21. gadsimtā", kurā piedalījās 126 dalībnieki no dažādām Latvijas pirmskolas izglītības iestādēm, vispārizglītojošām skolām un citām institūcijām un organizācijām. Konferencē uzstājās speciālisti no Latvijas, Somijas, Zviedrijas, Igaunijas, Lietuvas, ASV.

2021./2022.m.g. norisinājusies veiksmīga sadarbība ar vairākām institūcijām un organizācijām. Veiksmīga sadarbība izveidojusies ar Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas Acu slimību klīniku, Latvijas Neredzīgo biedrību, Latvijas Neredzīgo bibliotēku, žurnālu "Rosme", žurnālu "Skolas Vārds", uzņēmumu SIA "Exceed", Baltijas Bērnu fonds, Pestīšanas armiju, Kanādas Militāro policiju NATO spēku ietvaros, kas dislocēta Ādažu militārajā bāzē, Valsts pedagoģiski medicīnisko komisiju, pašvaldību pedagoģiski medicīniskām komisijām, sociāliem dienestiem, bāriņtiesām, Latvijas Neredzīgo sporta savienību, biedrību "Redzi mani", centru "Dardedze", Valmieras Drāmas teātri, Labklājības Ministriju, Latvijas Vēstures muzeju, Tehnisko palīgīdzekļu centru, Vides aizsardzības fondu, sia "Rīgas Satiksmi", Rīgas centrālo bibliotēku filiālbibliotēku "Strazds".

AC speciālisti piedalījās Memoriālo muzeju apvienības rīkotajā seminārā "Vides pieejamība un iekļaušana". Tāpat turpināta sadarbība ar mūzikas menedžmenta aģentūru "Zvaigznājs" par s dziesmu rakstīšanas metodikas izstrādāšanu un kopīgu notikumu veidošanu.

Lai popularizētu un atspoguļotu AC darbību, mācību gada laikā skolas mājas lapā, laikrakstos, sociālajos tīklos publicētas dažāda veida aktivitātes un notikumi.